KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI DENTALNE MEDICINE U HRVATSKOJ U 2022. GODINI

HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE DENTAL MEDICINE SERVICE IN CROATIA IN 2022

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH

Zagreb, 2023.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO – ***CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH***
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO – ***DIVISION FOR PUBLIC HEALTH***
Odjel za zaštitu i liječenje usta i zubi – ***Department for Oral and DentalHealth care***

ZAGREB, Rockefellerova ulica 7

KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI DENTALNE MEDICINE U HRVATSKOJ U 2022. GODINI

HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE DENTAL MEDICINE SERVICE IN CROATIA IN 2022

Autori – *Authors:*
mr. sc. **Marijana Radić Vuleta**, dr. med. dent.
Željka Draušnik, dr. med.
doc. dr. sc. **Ranko Stevanović**, prim. dr. med.
Anamarija Šinkovec, med. techn.
Pero Ivanko, mag. soc.

2023.

SADRŽAJ - *TABLE OF CONTENTS*

UVOD 4

INTRODUCTION 4

1. KORISNICI I KONTAKTI – *USERS AND CONTACTS* 5

2. DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKI POSTUPCI– *DIAGNOSTIC AND THERAPEUTICAL PROCEDURES* 7

3. UPUTNICE I RECEPTI – *REFERRALS AND PRESCRIPTIONS* 12

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - *RECORDED DIAGNOSES* 19

5. USPOREDBA PO GODINAMA – *COMPARISON BY YEARS* 21

UVOD

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) od 2021. godine prikuplja podatke iz četiriju djelatnosti na razini primarne zdravstvene zaštite: djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena i dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne), putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH), središnjeg sustava pohrane zdravstvenih podataka i informacija za njihovu standardiziranu obradu na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, a koji je dio zdravstvene informacijske infrastrukture Republike Hrvatske.

Podatke putem CEZIH-a dostavljaju pružatelji zdravstvene zaštite iz navedenih djelatnosti, koji imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje; međutim, prema Zakonu o podacima i informacijama u zdravstvu (NN 14/19) svi pružatelji zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj obvezni su osigurati razmjenu zdravstvenih podataka putem CEZIH-a u roku zadanom navedenim Zakonom.

Podaci za 2022. godinu prikupljeni su iz 2,057 pojedinačnih ordinacija iz djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite, uključujući: domove zdravlja, privatne ordinacije (u zakupu doma zdravlja), ustanove za zdravstvenu skrb i vojne ordinacije.

Za analizu su korišteni opisi dijagnostičko-terapijskih postupaka navedeni u Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 56/17).

INTRODUCTION

Since 2021, the Croatian Institute of Public Health (CIPH) has been collecting data from four primary health-care services: family (general) medicine, pre-school children's health service, women's health service and dental health (polyvalent) service via the Central Health Information System of the Republic of Croatia (CEZIH), the central system of storage of health data and information for their standardized processing at the primary, secondary and tertiary levels of health care, forming part of the health information infrastructure of the Republic of Croatia.

Data collected via CEZIH are submitted by health care providers from the above mentioned services, comprising health-care providers contracted by the Croatian Health Insurance Fund; however, per the Health Data and Information Act (OG 14/19), all health-care providers in the Republic of Croatia are obliged to provide for the exchange of health-care data via CEZIH within deadlines set by the said Act.

2022 data were collected from 2.057 individual practice in dental medicine practice, including: health centers, private practices (leased by health centers), health care institutions and military health clinics.

For the purpose of this analysis, descriptions of diagnostic-therapeutic procedures enumerated in the ministerial Decree on the Groundwork for concluding Contracts related to Implementation of Health-care measures provided by Compulsory Health Insurance (OG 56/17) were used.

1. KORISNICI I KONTAKTI – *USERS AND CONTACTS*

Tablica 1. **Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti dentalne medicine u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 1 ***Number of health-care users and their contacts with health-care in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Dob (godine) *Age (years)*	**Broj korisnika** *Number of users*	**Broj kontakata** *Number of contacts*
0 - 6	68.828	170.719
7 - 18	249.967	669.197
19 - 64	808.935	2.569.407
65+	222.916	815.705
Ukupno- *Total*	**1.350.646**	**4.225.028**

Pojam *korisnik* odnosi se na svakog osiguranika koji je koristio zdravstvenu zaštitu u pojedinoj ordinaciji, bez obzira na to je li liječnik u toj ordinaciji izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite za tog osiguranika ili nije. Pojam *kontakt* odnosi se na svaki kontakt sa zdravstvenom zaštitom: posjet, pregled, telefonske konzultacije i ostalo. Kao dob računamo dob osobe prilikom posljednjeg zabilježenog posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u navedenoj godini.

Od ukupnog broja korisnika 44,95% su bili muškarci i 55,05% žene.

The term user *refers to any insured person who sought health-care in a particular practice, regardless of whether the physician in the said practice is the assigned primary health care physician of the insured person or not. The term* contact *refers to any contact with primary health-care providers: visit, examination, telephone counselling etc. The recorded age of the person was the age at the last recorded visit to the primary health care practice in the specified year.*

Of the total number of primary health-care service users, 44.95% were men and 55.05% women.

Tablica 2. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti dentalne medicine po županijama ordinacija u 2022. godini

Table 2 Number of health-care users and their contacts with health-care providers in the dental medicine service by county in 2022

Županija – County	Broj korisnika *Number of users*	Broj kontakata *Number of contacts*	Broj osiguranika *Number of insured persons**
Grad Zagreb – *City of Zagreb*	269.182	787.341	719.900
Zagrebačka – *Zagreb*	100.116	303.749	264.118
Krapinsko-zagorska – *Krapina - Zagorje*	40.858	125.375	106.926
Sisačko-moslavačka – *Sisak - Moslavina*	50.028	176.958	131.814
Karlovačka – *Karlovac*	44.477	142.151	106.987
Varaždinska – *Varaždin*	60.211	194.794	145.862
Koprivničko-križevačka – *Koprivnica - Križevci*	34.195	105.189	81.204
Bjelovarsko-bilogorska – *Bjelovar - Bilogora*	37.171	121.290	97.008
Primorsko-goranska – *Primorje - Gorski kotar*	94.522	296.421	249.748
Ličko-senjska – *Lika - Senj*	13.574	44.921	38.917
Virovitičko-podravska – *Virovitica - Podravina*	27.221	97.905	68.688
Požeško-slavonska – *Požega - Slavonia*	23.391	72.068	59.689
Brodsko-posavska – *Brod - Posavina*	45.575	149.915	122.388
Zadarska – *Zadar*	54.785	173.086	143.937
Osječko-baranjska – *Osijek - Baranja*	92.955	285.293	243.423
Šibensko-kninska – *Šibenik - Knin*	35.414	110.250	92.737
Vukovarsko-srijemska – *Vukovar - Syrmia*	48.836	161.511	137.348
Splitsko-dalmatinska – *Split - Dalmatia*	139.572	445.014	395.423
Istarska – *Istria*	63.469	197.136	182.321
Dubrovačko-neretvanska – *Dubrovnik - Neretva*	35.921	113.264	103.093
Međimurska – *Međimurje*	39.174	121.398	92.652

*Broj osiguranika je podatak Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – *The number of insured persons is provided by the Croatian Health Insurance Fund.*

Ukupan broj korisnika zdravstvene zaštite izračunat zbrajanjem korisnika po županijama ordinacije veći je od ukupnog broja korisnika na razini Republike Hrvatske jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija.

Od ukupnog broja osiguranika – 3.584,183 njih 38,33% je koristilo zdravstvenu zaštitu u 2022. godini, najviše u Karlovačkoj županiji (56,68%) , a najmanje u Istarskoj županiji (34,81%) .

In 2022, from 3,588,345 overall insured persons, 38.33% of them sought health-care, with the greatest proportion in the Karlovac County (56.68%) and the smallest proportion in Istria County (34.81%).

2. DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKI POSTUPCI – *DIAGNOSTIC AND THERAPEUTICAL PROCEDURES*

Tablica 3. **Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 3 ***Number of recorded examinations in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Dob (godine) – *Age (years)*	Broj pregleda – *Number of examinations*
0 - 6	95.234
7 - 18	302.094
19 - 64	1.079.329
65+	285.429
Ukupno - *Total*	**1.762.086**

Broj pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:
The number of examinations has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:
DM002 Pregled bolesnika (prvi)– *First examination*
DM003 Ponovni pregled (recall) – *Follow-up examination*
DM004 Pregled akutnog bolesnika - Examination of acute patient

Tablica 4. **Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2022. godini**

Table 4 ***Number of recorded examinations in the dental medicine service in 2022 by county***

Županija County	Broj pregleda Number of examinations
Grad Zagreb – City of Zagreb	321.131
Zagrebačka – Zagreb	122.640
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	46.981
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	73.732
Karlovačka – Karlovac	63.540
Varaždinska – Varaždin	90.671
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	57.251
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	48.865
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	107.142
Ličko-senjska – Lika - Senj	14.404
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	53.012
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	37.475
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	67.216
Zadarska – Zadar	67.567
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	121.769
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	48.141
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	53.074
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	207.169
Istarska – Istria	67.571
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	43.355
Međimurska – Međimurje	49.380
Ukupno – Total	**1.762.086**

Od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom, u 41,7% slučajeva se radilo o pregledima. S obzirom na županije ordinacija, najveći udio pregleda u ukupnom broju kontakata bio je u Koprivničko-križevačkoj županiji (54,42%), a najmanji udio zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji (32,06%).

Of the total number of contacts with primary health-care providers, 41.7% involved patient examinations. With regard to counties where practices are established, the greatest proportion of examinations in the total number of contacts with primary health-care providers was recorded in Koprivnica-Križevci County (54.42%) and the smallest proportion was recorded in Lika-Senj County (32.06%).

Tablica 5. **Dob djece u kojoj je obavljen pregled (navršene godine) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 5 ***Ages of children (completed years) at examinations in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Dob djeteta (navršene godine) ***Age of child (years completed)***	**Broj pregleda** ***Number of examinations***			
	Pregled bolesnika (prvi)	*Ponovni pregled (recall)*	*Pregled akutnog bolesnika*	*Ukupno-Total*
0 - 3 godine ***0 - 3 years***	17.631	10.506	9.350	37.487
4 - 6 godina ***4 - 6 years***	36.347	26.118	17.789	80.254
Ukupno-Total	**53.978**	**36.624**	**27.139**	**117.741**

Od ukupnog broja pregledane djece (0-6 godina), u 45,84% slučajeva se radilo o prvim pregledima, 31,1% ponovnim pregledima te 23,05% pregledima akutnih pacijenata.

Of the total number of examined children (aged 0-6), 45,84% involved first examination, 31,1% recalls, whereas 23,05% involved examination of acute patient.

Tablica 6. **Broj dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 6 ***Number of recorded diagnostic and therapeutical procedures (DTP) in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Dob (godine) Age (years)	DTP		
	PREVENTIVA* *Preventive*	KURATIVA *Curative*	Ukupno *Total*
0-6	309.378	415.777	725.155
7-18	1.050.508	2.000.387	3.050.895
19-64	3.149.393	8.115.537	11.264.930
65+	602.291	2.396.177	2.998.468
Ukupno-Total	**5.111.570**	**12.927.878**	**18.039.448**

*Broj preventivnih postupaka je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:
The number of preventive procedures has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:

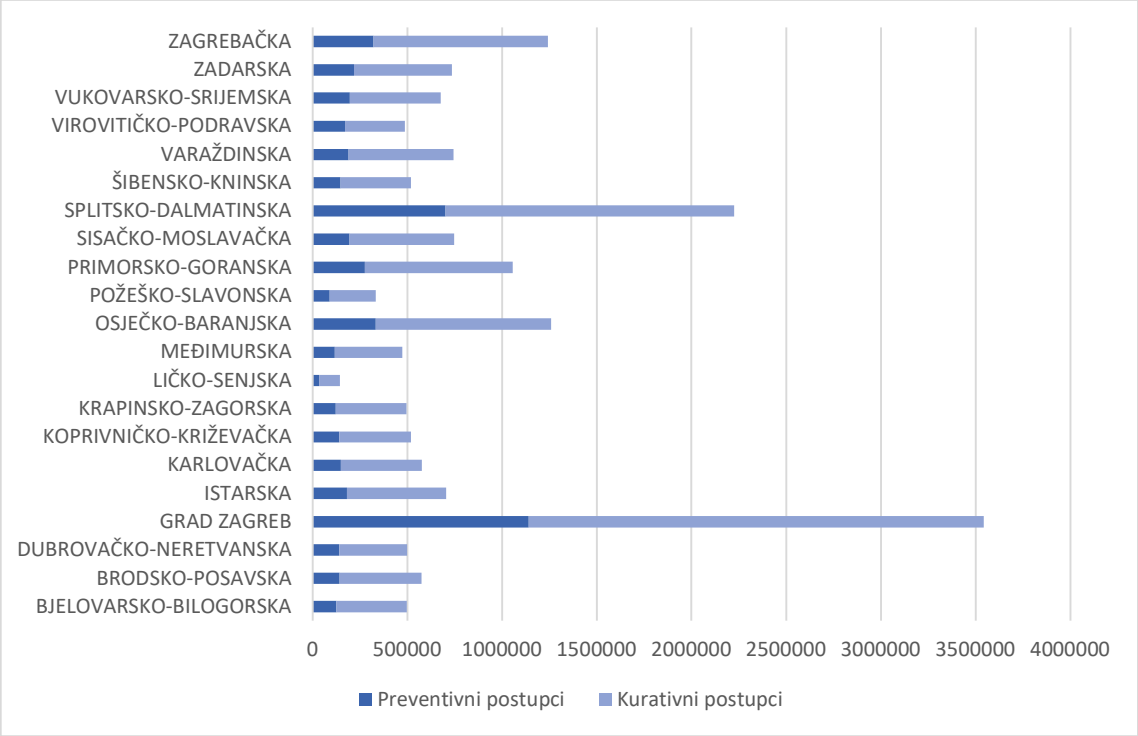
DM100	Kontrola plaka s bojom i određivanje PI za zapisom (obaju lukova)
DM101	Pečaćenje fisure po zubu
DM102	Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)
DM103	Savjetovanje s odgajateljima, učiteljima
DM104	Stomatološko odgojno predavanje - malena skupina (do 20 ljudi)
DM105	Stomatološki odgojni rad - stomatolog - pojedično savjetovanje
DM106	Stomatološki odgojni rad s malenim skupinama
DM107	Obrada i analiza oralnog stanja skupina, temeljnih prevencijskih skupina do 100 osoba
DM108	Za svakih daljnih 50 osoba
DM109	Preventivni zahvati - kontrola plaka s bojom i određivanje indeksa, oba luka
DM110	Profesionalno čišćenje profilaktičkom pastom
DM111	Dentocult testovi osjetljivosti na karijes, uključuju ; SM; LB; puferski kapacitet sline
DM112	Jetkanje cakline i nanošenje smole
DM113	Priprema dentina i nanošenje dentinskog veziva
DM114	Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu
DM115	Profilaksa s fluorom - topikalna fluoridacija, tekućina ili gel
DM116	Topikalna fluoridacija lakom (obje čeljusti)
DM117	Nanošenje otopine, želea NaF, oba luka
DM118	Nanošenje F-laka, do tri zuba
DM119	Motiviranje djece za higijenu usta
DM120	Demonstracija čišćenja zuba (po osobi)
DM200	Ispitivanje vitaliteta jednog ili više zuba uz kontrolni test
DM201	Desenzibilacija osjetljivih zubnih vratova, po zubu
DM202	Manji brusni ispravci po zubu
DM203	Provjera higijena usta, motiviranje i davanje uputa za odrzavanje higijene usta (5 min). Savjetovanje, motiviranje bolesnika, uz obvezno pokazivanje i vježbanje tehnike pravilna čišćenja zuba
DM204	Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno)
DM205	Odstranjivanje odstojećih ispuna po površini zuba
DM206	Savjetovanje stomatologa sa specijalistima po utrošenom vremenu
DM207	Uklanjanje plaka sa zuba
DM208	Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sekstantu - ručno)
DM209	Skidanje previsokih ispuna, po površini zuba

Od ukupnog broja zabilježenih dijagnostičko-terapijskih postupaka, zabilježeno je 36,01% preventivnih postupaka i 63,98% kurativnih postupaka kod djece do 18 godina te 26% preventivnih postupaka i 73,69% kurativnih postupaka kod osiguranih osoba starijih od 18 godina.

Of the total number of recorded diagnostic and therapeutical procedures, it was recorded 36.01% preventive procedures and 63.98% curative procedures in children (aged 0-18) and 26% preventive procedures and 73.69% curative procedures in adults (18 and more).

Slika 1. **Dijagnostičko-terapijski postupci (preventiva i kurativa) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2022. godini**

Picture 1 ***Recorded diagnostic and therapeutical procedures (preventive and curative) in the dental medicine service in 2022 by county***

Tablica 7. **Broj pojedinih dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 7 ***Number of individual recorded diagnostic and therapeutical procedures (DTP) in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Dob (godine) Age (years)	DTP*			
	Ispuni[1]	*Izvađeni zubi*[2]	*Protetski radovi*[3]	*Liječenje mekih tkiva*[4]
0-6	73.980	9.118	/	14.972
7-18	341.989	64.730	253	191.697
19-64	1.392.254	223.177	62.072	1.858.236
65+	283.375	125.578	77.095	407.125
Ukupno-Total	**2.091.598**	**422.603**	**139.420**	**2.472.030**

*Broj preventivnih postupaka je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:
The number of preventive procedures has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:

[1]**DM102** Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)
DM114 Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu
DM319 Cementni ispun jednoplošni do 6 godina starosti
DM320 Cementni ispun višeplošni do 6 godina starosti
DM325 Ispun kompositni na jednoj površini (prekutnjaci i kutnjaci)
DM326 Ispun kompositni dvoplošni (prekutnjaci i kutnjaci)
DM327 Ispun kompositni troplošni (pretkutnjaci i kutnjaci)
DM328 Ispun kompositni-svaka dodatna površina u istom posjetu (pretkutnjaci i kutnjaci)
DM330 Cementni ispun jednoplošni,stariji od 6 godina
DM331 Cementni ispun višeplošni, stariji od 6 godina
DM332 Amalgamski ispun jednoplošni
DM333 Amalgamski ispun dvoplošni
DM334 Amalgamski ispun troplošni
DM335 Amalgamski ispun-svaka dodatna ploha u istom posjetu
DM336 Ispun kompositni jednoplošni (sjekutići i očnjaci)
DM337 Ispun kompositni dvoplošni (sjekutići i očnjaci)
DM338 Ispun kompositni troplošni (sjekutići i očnjaci)
DM339 Ispun kompositni-svaka dodatna površina u istom posjetu (sjekutići i očnjaci)
DM340 Ispun kompositni-dogradnja incizijskog kuta zuba - IV razred po BLACKU
DM426 Privremeno zatvaranje - privremeni ispun
DM427 Cementni ispun na 1 plohi
DM428 Cementni ispun na više ploha
DM429 Amalgamski ispun - jedna ploha, trajni zub
DM430 Amalgamski ispun - na dvjema plohama
DM431 Amalgamski ispun - na trima plohama
DM432 Amalgamski ispun - svaka dodatna ploha u istom posjetu
DM435 Ispun kompositni na jednoj površini (sjekutići i očnjaci)
DM436 Ispun kompositni dvoplošni
DM437 Ispun kompositni troplošni
DM438 Ispun kompositni - svaka dodatna površina u istom posjetu
DM439 Ispun kompositni - dogradnja incizijskog kuta zuba - IV razred po BLACKU
DM465 Ispun kompozitni na jednoj površini (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM466 Ispun kompozitni dvoplošni (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM467 Ispun kompozitni troplošni (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje
DM468 Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (pretkutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje

[2]**DM309** Vađenje mliječnog zuba
DM445 Vađenje jednokorjenskog zuba
DM446 Vađenje višekorijenskog zuba
DM447 Ekstrakcija zuba sa separacijom
DM450 Komplicirano vađenje zuba (uključuje vađenje zuba kod rizičnih bolesnika)
DM456 Vađenje fragmenata slomljenog ili zaostalog korjena zuba (radix relicta)

[3]**DM500** Totalna proteza - gornja (maksilarna)
DM501 Totalna proteza - donja (mandibularna)
DM502 Djelomična lijevana metalna proteza - gornja (maksilarna)
DM503 Djelomična lijevana metalna proteza - donja (mandibularna)
DM600 Akrilatna proteza sa žičanim kvačicama i žičanim ili lijevanim upiračima (do 10 elem.) – gornja (maksilarna)
DM601 Akrilatna proteza sa žičanim kvačicama i žičanim ili lijevanim upiračima (do 10 elem.) - donja (mandibularna)
DM602 Akrilatna proteza sa žičanim kvačicama i žičanim ili lijevanim upiračima (djel. proteza preko 10 elem.) - gornja (maksilarna)
DM603 Akrilatna proteza sa žičanim kvačicama i žičanim ili lijevanim upiračima (djel. proteza preko 10 elem.) - donja (mandibularna)
DM604 Akrilatna proteza do četiri elementa - gornja (maksilarna)
DM605 Akrilatna proteza do četiri elementa - donja (mandibularna)
DM606 Lijevana nadogradnja, izravno
DM607 Potpuna krunica od kovine
DM608 Fasetirana krunica

[4]**DM204** Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno)
DM207 Uklanjanje plaka sa zuba
DM208 Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sekstantu – ručno)
DM400 Liječenje parodontnog apscesa (obuhvaća lijek, ispiranje rane i drenaža)
DM401 Incizija abscesa u ustima s drenažom
DM402 Trepanacija apikalnog djela (ispiranje i drenaža nisu uključeni)
DM403 Kontrola rane
DM404 Ispiranje rane abscesa, uključivši kontrolu rane
DM405 Postavljanje promjena drenaze ili tampona, uključivo sa kontrolom rane
DM406 Zaustavljanje naknadnog krvarenja. Uključuje šave i/ili postavljanje tampona
DM407 Skidanje šavova
DM408 Higijena rane
DM451 Sanacija kod ozljede mekog tkiva uslijed traume
DM458 Liječenje desni ili bolesti usne šupljine po posjeti

3. UPUTNICE I RECEPTI – *REFERRALS AND PRESCRIPTIONS*

Tablica 8. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini

Table 8 ***Number and type of all referrals issued in the dental medicine service in Croatia in 2022***

Vrsta uputnice *Type of referral*		*Broj izdanih uputnica* *Number of referrals issued*
A1	Konzilijarni pregled – *Examination by consultant physician*	61.183
A2	Kontrolni konzilijarni pregled – *Follow-up examination by consultant physician*	17.429
A3	Dijagnostička pretraga – *Diagnostic test*	278.129
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika – *Second opinion, as indicated by assigned physician*	584
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe) – *Counselling (referral with the insured person absent at counselling session)*	31
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga – *Follow-up diagnostic test*	97
B1	Bolničko liječenje – *Stationary hospital treatment*	412
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje – *Recurring stationary hospital treatment*	2
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti – *Examination and comprehensive work-up in specialist/consultant health service*	3.723
C2	Pregled i obrada kroz Objedinjeni hitni bolnički prijam na koju upućuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite* – *Examination and work-up at the hospital emergency department, referred to by the assigned primary health care physician**	655
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente – *Pre-operative work-up for immobile patients or patients with compromised mobility*	11
D1	Ambulantno liječenje – *Outpatient treatment*	139.501
D2	Dnevna bolnica – *Day hospital treatment*	693
	Ukupno – *Total*	**502.450**

*Pregled i obrada se odvijaju kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama. – *Examination and workup are conducted in emergency specialist/consultant offices in hospitals without an emergency department.*

Od ukupnog broja izdanih uputnica, većina (55,35%) ih se odnosila na dijagnostičke pretrage, a njih 27,76% se odnosilo na uputnice za ambulantno liječenje, što čini 1 upućivanje na 30 kontakta sa zdravstvenom zaštitom.

The majority (55.35%) of all issued referrals pertained to diagnostic tests whereas 27.76% of the total number pertained to outpatient treatment.; the ratio of the number of referrals to the total number of contact with primary health-care providers is 1:33.

Tablica 9. Broj ukupno izdanih uputnica, uputnica za konzilijarne preglede (uputnice A1 i A2) i ambulantno liječenje (uputnica D1) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2022. godini

Table 9 The total number of issued referrals and referrals to consultant physician examinations (A1 i A2 referral forms) and outpatient treatment (D1) in the dental medicine service in 2022 by county

Županija *County*	**Broj izdanih uputnica za konzilijarne preglede** *Number of referrals issued for consultant physician examinations*	**Broj izdanih uputnica za ambulantno liječenje** *Number of referrals issued for outpatient treatment*	**Ukupan broj izdanih uputnica** *Total number of issued referrals*
Grad Zagreb – *City of Zagreb*	14.677	55.647	137.069
Zagrebačka – *Zagreb*	4.646	13.300	44.512
Krapinsko-zagorska – *Krapina - Zagorje*	1.827	3.913	14.328
Sisačko-moslavačka – *Sisak - Moslavina*	1.982	5.016	23.605
Karlovačka – *Karlovac*	2.386	3.000	16.016
Varaždinska – *Varaždin*	2.478	2.829	16.232
Koprivničko-križevačka – *Koprivnica - Križevci*	2.158	2.389	11.874
Bjelovarsko-bilogorska – *Bjelovar - Bilogora*	1.820	2.671	14.202
Primorsko-goranska – *Primorje - Gorski kotar*	6.985	10.872	34.708
Ličko-senjska – *Lika - Senj*	564	623	3.997
Virovitičko-podravska – *Virovitica - Podravina*	1.011	1.059	5.278
Požeško-slavonska – *Požega - Slavonia*	1.415	1.608	7.387
Brodsko-posavska – *Brod - Posavina*	2.372	2.330	9.851
Zadarska – *Zadar*	1.938	2.283	15.901
Osječko-baranjska – *Osijek - Baranja*	7.865	5.054	29.517
Šibensko-kninska – *Šibenik - Knin*	2.198	2.622	13.609
Vukovarsko-srijemska – *Vukovar - Syrmia*	2.308	1.814	7.957
Splitsko-dalmatinska – *Split - Dalmatia*	10.089	14.139	47.328
Istarska – *Istria*	5.561	3.990	23.050
Dubrovačko-neretvanska – *Dubrovnik - Neretva*	2.685	1.988	12.943
Međimurska – *Međimurje*	1.647	2.354	13.086
Ukupno – *Total*	**78.612**	**139.501**	**502.450**

U ordinacijama Grada Zagreba je zabilježeno najučestalije izdavanje uputnica, jedna na 5,7 kontakta sa zdravstvenom zaštitom, dok se u ordinacijama Vukovarsko-srijemske županije izdavala jedna uputnica na 20,3 kontakata sa zdravstvenom zaštitom, gdje se bilježi najrjeđe izdavanje uputnica.

Analizirajući udio upućivanja na konzilijarne preglede (prve i kontrolne) u ukupnom broju izdanih uputnica, najveći udio je u Vukovarsko-srijemskoj županiji (29%), a najmanji u Sisačko-moslavačkoj županiji (8,39%) dok je najveći udio upućivanja na ambulantno liječenje u ukupnom broju izdanih uputnica zabilježen u Gradu Zagrebu (40,59%), a najmanje u Zadarskoj županiji (14,35%).

The highest ratio of referrals to contacts with primary health-care providers was recorded in City of Zagreb(1 : 5.7), whereas the lowest ratio was recorded in Vukovar-Syrmia County (1 : 20.3).

Regarding the proportion of referrals to consultant physician examinations (initial and follow-up) in the total number of referrals issued, the greatest proportion was recorded in Vukovar – Syrmia County (29%) and the smallest proportion was recorded in Sisak – Moslavina County (8.39%), whereas the higest ratio of referrals to outpatient treatment in the total number of referrals issued was recorded in City of Zagreb (40.59%%) and the smallest proportion in Zadar County (14.35%).

Tablica 10. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini

Table 10 Most frequent specialties of referral in the dental medicine service in Croatia in 2022

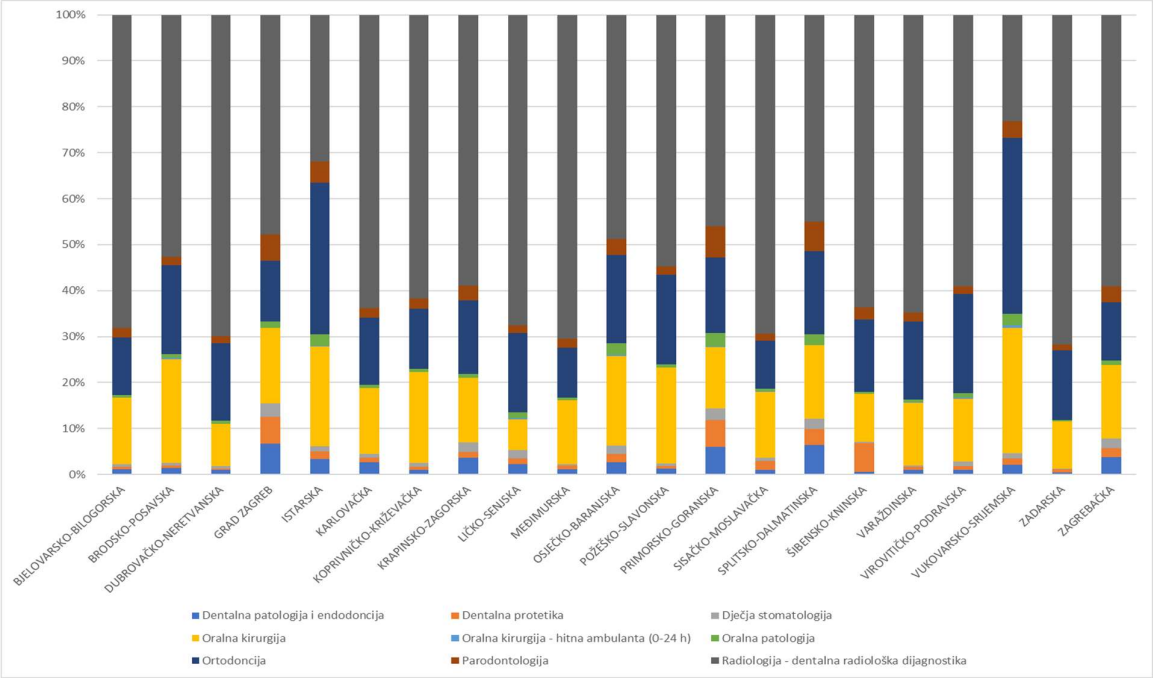
Djelatnost upućivanja **Speciality of referral**	**Udio u ukupnom broju izdanih uputnica (%)** ***Percentage of the total number of issued referrals***
Radiologija-dentalna radiološka dijagnostika *Radiology - dental radiological diagnostics*	51,03
Ortodoncija *Orthodontics*	14,73
Oralna kirurgija *Oral surgery*	14,81
Parodontologija *Periodontology*	3,84
Dentalna patologija i endodoncija *Dental Patology and Endodontics*	3,82
Dentalna protetika *Prosthodontics*	3,08
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage) *Radiology (conventional and contrast-enhanced tests)*	4,23
Dječja stomatologija *Paediatric and Preventive Dentistry*	1,67
Oralna patologija *Oral Medicine*	1,3
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom *Medical microbiology and parasitology*	0,5

Pacijenti se iz djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite najčešće upućuju na dentalnu radiološku dijagnostiku dok se najveći udio upućivanja na specijalističke grane dentalne medicine odnosi na ortodonciju i oralnu kirurgiju.

Referrals in the dental medicine service in Croatia are most frequently issued for dental radiological diagnostics whereas the greatest proportion of refferrals were referred to speciality in dental medicine such as orthodontics and oral surgery.

Slika 2. **Najčešće specijalističke djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2022. godini**

Picture 2 ***Most frequent specialities of referral in the dental medicine service in 2022 by county***

Analizirajući udio upućivanja na pojedine specijalističke djelatnosti dentalne medicine u ukupnom broju izdanih uputnica po županijama, najveći udio upućivanja na ortodonciju je zabilježen u Vukovarsko-srijemskoj (38,28%) i Istarskoj županiji (33,02%) dok se najveći udio upućivanja na oralnu kirurgiju bilježi u Vukovarsko-srijemskoj (27,25%) i Brodsko-posavskoj županiji (22,5%). Najmanje upućenih pacijenata na ortodonciju je zabilježeno u Sisačko-moslavačkoj (10,55%) i Međimurskoj županiji (10,81%) , a najmanje izdanih uputnica za oralnu kirurgiju se bilježi u Ličko-senjskoj (6,76%) i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (9,09%).

Regarding the proportion of referrals to dental medicine specialities in the total number of referrals issued by county, the greatest proportion of referrals to orthodontics was recorded in Vukovar - Syrmia County (38.28%) and Istria County (33.02%) whereas the greatest proportion of referrals to oral surgery was in Vukovar - Syrmia County (27.25%) and Brod - Posavina County (22.5%). The lowest number of reffered patient to orthodontics was recorded in Sisak-Moslavina County (10.55%) and Međimurje County (10.81%) and the lowest number of reffered patient to oral surgery in Lika -Senj County (6.76%) and Dubrovnik – Neretva County (9.09%).

Tablica 11. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini, prikazani po podgrupama

Table 11 Most frequently issued prescriptions in the dental medicine service in Croatia in 2022 by subgroups

ATK-podgrupe lijekova ***ATC subgroups***	**Broj izdanih recepata** ***Number of prescriptions issued***
Beta-laktamski penicilini *Beta-lactam penicillins*	231.580
Derivati propionske kiseline *Propionic acid derivatives*	67.481
Makrolidi i linkozamidi *Macrolides and lincosamides*	58.607
Lijekovi za liječenje infekcija protozoima *Medicines for the treatment of protozoan infections*	31.045
Antiseptici i sredstva za dezinfekciju *Antiseptics and disinfectants*	14.118
Cefalosporini *Cephalosporins*	9.446
Nesteroidni antireumatici - derivati octene kiseline *Nonsteroidal antirheumatic drugs - derivatives of acetic acid*	8.682
Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine *Dental drugs, drugs for the treatment of diseases of the oral cavity*	6.651
Anksiolitici *Anxiolytics*	1.088
Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti *Antibiotics and chemotherapeutics for use in the treatment of skin diseases*	1.452
Ukupan broj svih izdanih recepata *Total number of all issued prescriptions*	**461.407**

Od ukupnog broja svih propisanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite, većina (71,98%) se odnosi na antibiotike dok se 16,74% odnosi na analgetike.

The majority (71.98%) of all prescriptions issued by doctor of dental medicine in the dental medicine service in Croatia in 2022 are antibiotic prescriptions whereas 16.74% was prescriptions for pain relief.

Tablica 12. Najčešće propisani lijekovi u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini, prikazani po sumiranim podgrupama

Table 12 Most frequently prescribed drugs in the dental medicine service in Croatia in 2022 by summarized subgroups

Lijekovi *Drugs*	*Broj izdanih recepata* *Number of prescriptions issued*
Antibiotici[1]/*Antibiotics*	
amoksicilin	46.856
amoksicilin + klavulanska kiselina	208.115
azitromicin	8.836
cefaleksin	8.271
cefiksim	400
cefpodoksim	84
cefuroksim	691
ciprofloksacin	44
doksiciklin	397
eritromicin	581
fenoksimetilpenicilin	220
flukloksacilin	1
fosfomicin	18
fusidatna kiselina	4
klaritromicin	673
klindamicin	48.524
levofloksacin	6
metronidazol	31.060
moksifloksacin	2
mupirocin	729
nitrofurantoin	40
norfloksacin	59
sulfadiazin-srebro	18
sulfametoksazol + trimetoprim	74
tobramicin	173
Nesteroidni analgetici[2]/*Non steriodal antirheumatics*	
acemetacin	4
deksketoprofen	517
diklofenak	4.637
etorikoksib	6
ibuprofen	57.114
indometacin	33
ketoprofen	11.631
meloksikam	7
metamizol	242
naproksen	2.493
paracetamol	118
piroksikam	9
Antiseptici[3]/*Antiseptics*	
Acidi borici solutio 1 % (p.o.) 10 g	1
Acidi borici solutio 3 % (p.o.) 10 g	39
Aethanolum dilutum (70 vol.%) 200,0 M.D.S. izvana	3
benzoil peroksid	1
polivinil-pirolidon + natrij-hijalurat + gliciretinična kiselina	121
povidon-jod	14.119
Antimikotici[4]/*Antimycotics*	
adapalen, kombinacije	3
azelatna kiselina	7
ciklopiroksolamin	1
flukonazol	251
itrakonazol	8
klotrimazol	52
klotrimazol + heksamidin	4

mikonazol	6.750
nistatin	224
terbinafin	17
Kortikosteroidi[5]/*Corticosteroides*	
alklometazon	13
beklometazon	3
betametazon	765
budesonid	32
budesonid + formoterol	1
ciklezonid	2
deksametazon	382
estradiolbenzoat + prednizolon + salicilna kiselina	1
flutikazon	21
Anksiolitici[6]/*Anxiolytics*	
alprazolam	73
bromazepam	10
diazepam	983
lorazepam	3
nitrazepam	3
oksazepam	19
zolpidem	10
Kombinacije antibiotika i kortikosteroida[7]/*Combination of antibiotics and corticosteroides*	
betametazon + gentamicin	415
deksametazon + neomicin + polimiksin B	601
tobramicin + deksametazon	17

Uključuje sljedeće ATK - podgrupe lijekova: /Includes the following ATC subgroups: [1]Antibiotici i kemoterapeutci za primjenu u liječenju kožnih bolesti Antimikrobni i antivirusni lijekovi Beta-laktamski penicilini Cefalosporini Kinoloni Lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu Lijekovi za liječenje akni Lijekovi za liječenje infekcija protozoima Makrolidi i linkozamidi Ostali antibiotici Sulfonamidi i trimetoprim Tetraciklini	[2]Nesteroidni antireumatici Ostali analgetici i antipiretici	[3]Antiseptici i sredstva za dezinfekciju Lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu Lijekovi za liječenje akni Lijekovi za liječenje bolesti oka Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine	[4]Antimikotici za lokalnu primjenu Lijekovi s antiinfektivnim i antiseptičkim djelovanjem za ginekološku primjenu Lijekovi s antimikotskim djelovanjem za primjenu u liječenju kožnih bolesti Lijekovi za liječenje sustavnih gljivičnih infekcija Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine	[5]Antiastmatici Glukokortikoidi i kombinacije Kortikosteroidi za primjenu u liječenju kožnih bolesti Kortikosteroidi za sustavnu primjenu Lijekovi za liječenje bolesti nosa	[6]Anksiolitici Hipnotici i sedativi	[7]Antimikrobni i antivirusni lijekovi Glukokortikoidi i kombinacije Kortikosteroidi za primjenu u liječenju kožnih bolesti

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - *RECORDED DIAGNOSES*

Tablica 13. **Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2022. godini**

Table 13 ***Number of persons with at least one diagnosis from the listed group of diseases and conditions in dental medicine practices in Croatia in 2022***

Bolesti i stanja MKB 10 *Diseases and conditions ICD 10*		**Broj osoba po dobnim skupinama** *Number of patients by age group*				**Ukupno** *Total*
		0-6	7-17	18-64	65 +	
Poremećaji u razvoju i nicanju zubi – *Disorders of tooth development and eruption*	K00	3.647	18.360	8.460	1.872	32.339
Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi – *Embedded and impacted teeth*	K01	353	3.405	20.654	719	25.131
Zubni karijes - *Dental caries*	K02	31.839	126.193	458.823	99.134	715.989
Ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva – *Other diseases of hard tissues of teeth*	K03	3.635	30.173	272.407	50.002	356.217
Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva – *Diseases of pulp and periapical tissues*	K04	13.693	42.679	289.862	72.642	418.876*
Akutni i kronični gingivitis – *Acute and chronic gingivitis*	K05.0-K05.1	315	2.524	33.817	9.865	46.521
Akutni i kronični periodontitis i periodontoza – *Acute and chronic periodontitis and periodontosis*	K05.2-K05.4	244	1.354	55.678	26.180	83.456
Ostale periodontalne bolesti – *Other periodontal diseases*	K05.5-K05.6	15	124	2.926	743	3.808
Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena – *Other disorders of gingiva and edentulous alveolar ridge*	K06	49	290	7.088	4.325	11.752*
Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju) – *Dentofacial anomalies (including malocclusion)*	K07	1.002	61.622	8.808	1.113	72.545
Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura – *Other disorders of teeth and supporting structures*	K08	1.938	14.802	112.503	84.400	213.643
Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo – *Cysts of oral region, NEC*	K09	4	116	1.281	232	1.633
Ostale bolesti čeljusti - *Other diseases of jaws*	K10	388	1.327	19.301	5.542	26.558
Bolesti žlijezda slinovnica - *Diseases of salivary glands*	K11	7	64	814	521	1.406
Stomatitis i srodna oštećenja - *Stomatitis and related lesions*	K12	258	640	4.950	3.227	9.075
Ostale bolesti usana i oralne sluznice – *Other diseases of lip and oral mucosa*	K13	118	390	3.788	2.093	6.389
Bolesti jezika - *Diseases of tongue*	K14	24	39	743	425	1.231*
Ukupno-Total		57.529	304.102	1.301.903	363.035	2.026.569*

*Ispravljeno 30.10.2026

Gore navedene dijagnoze su evidentirane prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze ili na receptima.

Za potrebe ovog prikaza, jedna osoba se unutar jedne skupine bolesti i stanja pojavljuje jedanput, ali se može pojaviti u više različitih skupina bolesti i stanja.

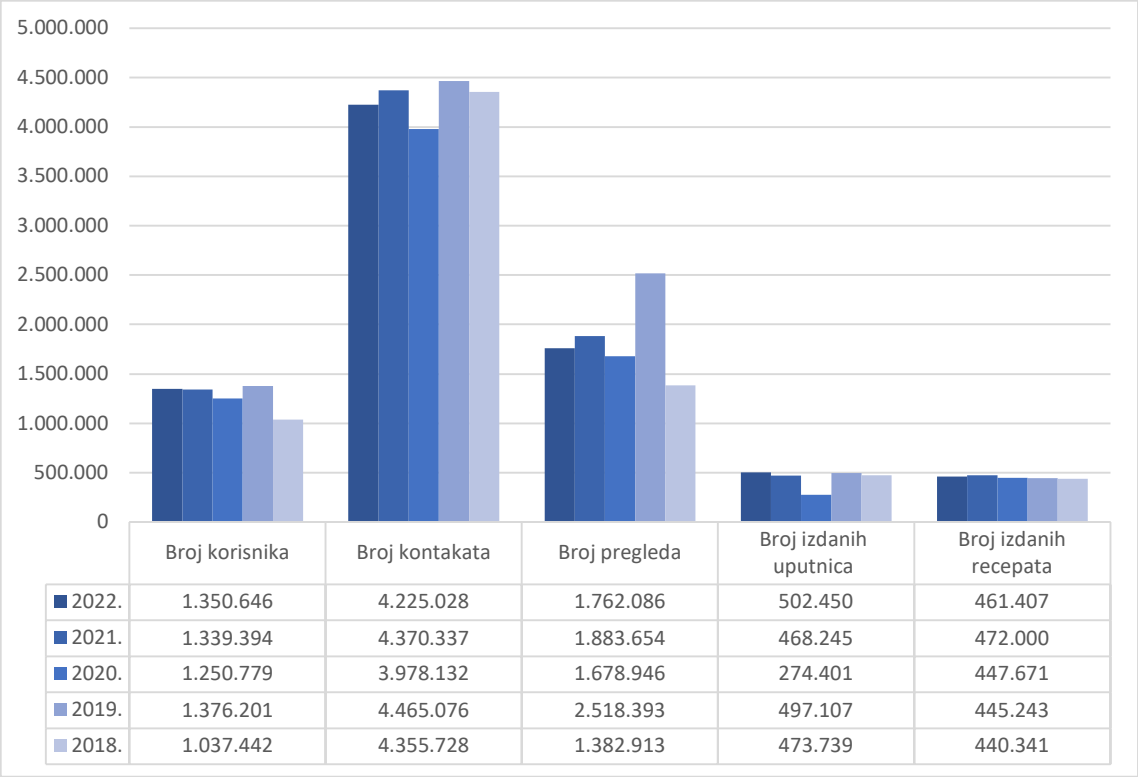
The above listed diagnoses were recorded during contacts with primary health-care providers, either as principal or as additional diagnoses, or on prescriptions.

For the purposes of this overview, one person may be only recorded once within one group of diseases and health conditions, but may be recorded in other groups of diseases and conditions as w

5. USPOREDBA PO GODINAMA – *COMPARISON BY YEARS*

Slika 3. **Prikaz kretanja broja korisnika, kontakata, pregleda, izdanih uputnica i izdanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2022. godine**

Figure 3 ***Overview of the number of users, contacts, examinations, issued referrals and issued prescriptions in the dental medicine service in Croatia in the period from 2018 to 2022***

	Broj korisnika	Broj kontakata	Broj pregleda	Broj izdanih uputnica	Broj izdanih recepata
2022.	1.350.646	4.225.028	1.762.086	502.450	461.407
2021.	1.339.394	4.370.337	1.883.654	468.245	472.000
2020.	1.250.779	3.978.132	1.678.946	274.401	447.671
2019.	1.376.201	4.465.076	2.518.393	497.107	445.243
2018.	1.037.442	4.355.728	1.382.913	473.739	440.341